

Venezuella Bir Bir Binbaşımız Ve Hilal Altında Dört Sene

– Sami Biber · 22 Mayıs 2019

VENEZUELLALI BİR BİR BİNBAŞIMIZ VE " HİLAL ALTINDA DÖRT SENE "

Her ne kadar sık sık " Türk'ün Türk'den başka dostu yoktur." Desek de zaman zaman Türk olmayanlardan da dostlarımız olduğu bilinen bir gerçektir. Özellikle de son bir kaç senedir Türk Milletinin bir kısmı nezdinde Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro oldukça sevilen bir dosttur. Hele hele de Türkiye'yi ziyaretinde Diriliş-Ertuğrul dizisinin setini ziyaret etmesi onu "Al da bağrına bas " türünden bir dost haline getirmiştir. Şimdiki halde ülkesindeki karışıklıklar nedeniyle de Türk Milletinin bir kısmı nezdinde " Maduro" dan " Mağdur o " ya terfi etmiştir.

Evet, ülkemizden binlerce kilometre uzakta bir ülkenin devlet başkanını ülkemizin oldukça önemli bir kesimi seviyor. Ancak biz bundan yüz sene önce de bir Venezulla vatandaşını çok sevmişiz. Hatta onu çeşitli düşmanlarımıza karşı çeşitli cephelerde tam dört yıl savaştırmış, terhis etmeden hemen önce de binbaşı rütbesi verdiğimiz gibi göğsüne madalya takmışız. O da Osmanlı bayrağı altında yaşadığı bu dört yılı " Hilal Altında Dört Yıl " adlı kitabında toplamış.

Kim mi o? Onun adı Raphael Nogales Mendez'dir.

Tam adı Rafael Ramon Indxauspe Mendez olan bu zat 14 Ekim 1877'de Venezuela'nın batısında yer alan Tachira eyaletinin başkenti olan San Cristobal şehrinde doğmuştur.

Henüz ergenlik dönemlerinde ailesi tarafından iyi bir eğitim alması için Önce Almanya'ya ardından İspanya ve Belçika'ya giden Nogales Mendez bir taraftan felsefe, fen bilimleri ve edebiyat okurken bir taraftan da Belçika'da harp sanatı okumuş, on yedi yaşında asteğmen rütbesiyle İspanyol ordusunda ABD ye karşı savaştırmıştır. Bu savaşlarda gösterdiği yararlılık nedeniyle kendisine İspanya'nın en önemli askeri nişanlarından olan "Isabel La Catolica" (Katolik İsaibel) nişanının verilmiştir.

1898 den sonra bir süre ABD de hayvancılık yapmışsa da maceracı ruhu onu daha sonra Çin'e, Kore'ye kadar atmış, bu ülkelerde İngiltere lehine, Japonya aleyhine casusluk yapmıştır.

1914 yılında I. Dünya Savaşı başladığında önce Belçika ve Fransa'ya başvurarak orduda kendisine görev verilmesini istemişse de Fransa'nın, " Fransa vatandaşlığına geçmen lazım. Ya da lejyonerlere katılabilirsin ama asıl Fransız ordusunda sana görev veremeyiz" Demeleri üzerine bu devletlerin safında savaşa katılmayı reddetmiştir. İşte tam da bu sırada Sofya'da Alman Askeri Ateşesi olan Binbaşı Von der Goltz ve Osmanlı Elçisi Fethi Bey (Okyar) ile tanışmış, onların tavsiyeleriyle yabancı askeri uzman

olarak Osmanlı Devletine gelmiştir.

O dönemde Sofya sefaretimizde Askeri Ataşe olarak bulunan Mustafa Kemal ile hemen hemen aynı günlerde, 1915 yılının Ocak ayında İstanbul'a gelen Nogales, dönemin en önemli askeri şahsiyetlerinden, Liman Von Sanders, Von Bronsart ve Enver Paşa tarafından çok iyi karşılanmıştır. Bu ilk gelişinde üç hafta kadar bir süre başkentte kalmış, aynı yılın Şubat ayı başında III. Ordu emrine atanmış ve 12 Şubat 1915 günü Haydarpaşa garından hareketle ülkemizde ilk görev yeri olacak olan Doğu cephesine doğru yola çıkmıştır.

Nogales, 1915 yılında atandığı Doğu cephesinde savaştığı dönem sonrasında, 1917 yılı itibarıyla atandığı Güney cephesinde görev yaptığı sırada 3. Süvari Tümeni emrine verilmiştir. Gazze cephesindeki çarpışmalar sırasında ordunun Kurmay Başkanı Mühlman'dan aldığı bu haberi yapıtında anlatırken o güne değin, Osmanlı Ordusunda aldığı görevleri de şöyle sıralamıştır: "İki yıldan beri düzenli Osmanlı Ordusunda aktif görev yapıyordum. Sırasıyla süvari, piyade, topçu ve makineli tüfek birliklerinde görev yapmış ve önemli askeri idare makamlarında bulunmuştum. Örneğin Van 'da sayıları bir tümene yakın karma birliklere kumanda etmiştim. Bu şekilde yine en sevdiğim sınıf olan süvari sınıfına ve insanın kendini sürekli olarak mükemmelleştirdiği, kurmaylık adı verilen, başı ve sonu olmayan bu ihtiraslı ortama dönmüş oluyordum."

Osmanlı Ordusunda görev yaparken Türkçe de öğrenen yazar, doğal olarak Türk askerini yakından tanıma fırsatı bulmuştur.

İmparatorluğun son dönemlerine tanık olan Nogales'in anlatılarından, katıldığı çarpışmalarda kendini bir Türk gibi gördüğü ve özveriyle görev yaptığı anlaşılmaktadır. Çatışmalar sırasında birçok kez ölüm tehlikesi atlatan, bir kez de yaralanan yazar, Süveyş Kanalının Afrika tarafında görev yaptığı sıradaki duygularını "Hilal Altında Dört Yıl" adlı kitabında şöyle ortaya koymuştur: "Bu çöl çocukları arasında, alnımın üzerinde bir hilalle oturuyordum. Yaşamın ilginç tesadüfleri sonucunda Mısır Sina'sında Osmanlıların son sancaktarı ve halifenin temsilcisi olmuştum. ,,

Türklüğü benimseyişi yukarıdaki satırlarda apaçık görülen yazar, bu satırlarda sözünü ettiği son birlik kendi komutasında Sina bölgesini terk ederken, topraklarını kaybeden bir vatan evladı gibi üzülmüş ve o günü şöyle anlatmıştır: "Bu emir karşısında itaat etmekten başka çare kalmıyordu, sınırı yüreğim burkularak geçtim. Benimle birlikte Türk bayrağının Mısır topraklarından ebediyen silindiğini biliyordum. ,,

Yazar, Doğu cephesinde görev yaptığı sırada Osmanlı vatandaşı Ermenilerin ihanetlerini ve gerek orduya, gerekse sivil halka verdikleri zararları yakından görmüş, başkaldıran Ermeni kuvvetlerine karşı on iki bin Türk askerini sevk ve idare etmiştir. Rus ordusu ile çarpışma halinde olan ordumuzdan firar eden Ermeni asker ve subaylarının düşman tarafına geçerek, Türk köylerini yakıp yıkmalarını ve

Müslüman ahaliyi katletmelerini de yapıtlarında anlatmıştır.

1919 yılında, "Ordu-yu Hümayunda göstermiş olduğu hidemat-ı mühimme ve fedakaranesinden dolayı, beyan-ı teşekkürle"memleketine geri dönen Nogales, yaşamının diğer dönemlerinde Nikaragua, Panama, Amerika Birleşik Devletleri gibi, dünyanın değişik köşelerinde değişik serüvenler yaşamıştır. Amlarım, "Memorias del General Rafael De Nogales Mendez" (General Rafael De Nogales Mendez'in Amları) adlı kitabında toplayan Nogales, "Cuatro Anos Bajo La Media Luna" (Hilal Altında Dört Yıl) adlı yapıtında ise yalnızca Türkiye yaşantılarını aktarmıştır. Rafael de Nogales Mendez 1937 yılının 10 Temmuz günü altmış yaşında Panama'da hayata gözlerini yummuştur. Naaşı daha sonra ülkesi Venezuela'ya nakledilmiş ve burada defnedilmiştir.

Velhasılıkelam bugün Maduro'ya olan sevgimizde sanırım kan çekmesi dediğimiz durum söz konusu.

Kaynak:

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1273/14666.pdf>

RESİMLER

- 1- Binbaşı Raphael Nogales Mendez
- 2- Raphael Nogales Mendez'in üstün hizmet madalyası
- 3- Raphael Nogales mendez'in Osmanlı Ordusundan terhis belgesi
- 4- Raphael Nogales Mende'in yazdığı "Hilal Altında Dört Sene"Adlı kitabı.
- 5-Hilal Altında Dört Sene adlı kitaptan bir paragraf.